

A Magyar Honvédség Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (a továbbiakban: MH HKNYP) tájékoztatója az önkéntes tartalékos állományba jelentkezők regisztrálásával, jelentkeztetésével és felvételével kapcsolatos tevékenységekről

A Magyar Honvédség (a továbbiakban: Honvédség) **önkéntes tartalékos** (a továbbiakban ÖT) **rendszerének fejlesztése új szakaszba érkezett**. A fejlesztés **első szakaszában** a laktanyák **őrzésvédelmi feladatait ellátó védelmi tartalékosok** kerültek felvételre, majd ezt követően a tapasztalatok felhasználásával, 2012. 01. 01-jétől megkezdődött a **műveleti feladatokra** felkészítendő állomány felvétele.

A **tartalékos rendszer nyitott**, tehát bárki jelentkezhet (férfi, nő), aki elkötelezett a Honvédség iránt, aki képes és kész tenni a honvédelem ügyéért. A honvédség viszont nem köt szerződést azon állampolgárokkal, akik jogszabály alapján meghagyásban¹ érintett munkakört töltenek be, akik katonai szolgálatra alkalmatlan minősítéssel rendelkeznek, vagy korábban sorkötelesként polgári szolgálatot teljesítettek.

A Honvédség engedélyezett ÖT létszáma 8000 fő.

Ezen belül megkülönböztetünk:

- **önkéntes védelmi,**
- **önkéntes műveleti és**
- **címzetes tartalékosokat.**

• Önkéntes védelmi tartalékos. (ÖVT)

Ez az állomány a katonai szervezetek hadi állománytábláiban rendszeresített őr beosztásokba kerül felvételre és béke idején a HM Ei Zrt. alkalmazottjaként fegyveres biztonsági őr (a továbbiakban: FBŐ) munkakörben a Honvédség kijelölt objektumainak őrzés-védelmi feladatait látja el.

Toborzásuk és felvételük jelenleg nem a toborzó rendszeren keresztül történik, hanem az állományilletékes katonai szervezet és a HM Ei Zrt. együttműködésében.

A beosztások jelenleg feltöltöttek, de a fluktuáció kezelése érdekében a területi katonai igazgatási szerveknél jelentkező személyek adatai – a jelentkező írásbeli tájékoztatása mellett – megküldésre kerülnek a HM Ei Zrt. részére.

Az ÖVT szerződése határozatlan időre kerül megkötésre 3 hónap próbaidővel.

ÖVT-nak jelentkezhet minden nagykorú, magyarországi lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár, a mindenkori (jelentkezőre vonatkozó) öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig.

¹ *meghagyás*: munkakörhöz kapcsolódóan és névre szólóan végrehajtott eljárás, amely során a kijelölt munkaköröket betöltő – a törvényben meghatározott, rájuk vonatkozó behívhatósági korhatárt be nem töltött – hadkötelesek a meghagyási névjegyzékbe kerülnek, akiket ez alapján a katonai igazgatási szerv behívásra ideiglenesen nem tervezhető kategóriába sorol. A meghagyás célja, hogy a honvédelem irányításához, vezetéséhez, a törvényhozás, az igazságszolgáltatás, a közigazgatás, valamint a gazdaság működőképességének biztosításához, a honvédelmi, a rendvédelmi feladatok megvalósulásához, a hadiipari termeléshez, a legfontosabb lakosság ellátási feladatokhoz nélkülözhetetlen munkakört, beosztást betöltő hadkötelesek ne kerüljenek behívásra katonai szolgálatra a munkakör betöltésének időtartama alatt.

A szerződés megkötésének feltétele:

- egészségügyi alkalmasság, amely az FBŐ munkakörre vonatkozó alkalmasságból – *ennek a vizsgálatnak a költsége a jelentkezőt terheli* – és a csapatorvosi vizsgálaton való egészségügyi alkalmasságból áll,
- FBŐ tanfolyam sikeres elvégzése *(a tanfolyam költsége a jelentkezőt terheli)*,
- adattovábbítás iránti kérés - *a továbbiakban: feddhetetlenségi igazolás*, - melynek beszerzése a jelentkező feladata és költsége,
- HM Ei Zrt-vel megkötött FBŐ munkaszerződés, illetve az EI Zrt. által kiadott, az érintett foglalkoztatására irányuló szándéknyilatkozat megléte *(amennyiben a HM Ei Zrt nem köt a jelentkezővel munkaszerződést, más ÖT beosztás felajánlása érdekében javasolt a területi katonai igazgatási szerv ismételt megkeresése)*.

A szerződést a személyre vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésének napjával – a törvény erejénél fogva – az állományilletékes parancsnok megszünteti, és erről írásban tájékoztatja a HM Ei Zrt-t.

Tényleges katonai szolgálatra történő behívásukra normál (béke) időszakban kiképzésre és felkészítésre, valamint tényleges szolgálatra (beosztásukból adódó alap feladatra, természeti és ipari katasztrófa helyzetek elhárításában való részvételle) illetve személyes vállalásuk alapján külszolgálat teljesítésére, továbbá különleges jogrendben (veszélyhelyzet, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, rendkívüli állapot és váratlan külső fegyveres támadás esetén) az MH HKNYP által kiadott Behívóparanccsal kerülhet sor.

• **Önkéntes műveleti tartalékos. (ÖMT)**

Ez az állomány a Honvédség Hadrendjébe tartozó, békében meglévő katonai szervezetek, vagy az MH Honvédelmi Dandár hadi állománytáblájában rendszeresített hadi beosztásokban látja el feladatát, melynek elsőként feltöltendő alegységei Hódmezővásárhely és Tata helyőrségben kerülnek felállításra.

Az önkéntes műveleti tartalékos beosztások a Haza fegyveres védelme feltételeinek biztosítása érdekében kiemelt jelentőséggel bírnak. Elsősorban olyan beosztásokról van szó, amelynek békeidőszaki folyamatos, vagy tényleges állománnyal történő feltöltése nem elsődleges fontosságú, illetve nem biztosított, azonban a betöltésükhöz szükséges felkészülésre már a békeidőszakban szükség van. Az önkéntes műveleti tartalékosok a békeidőszaki tényleges szolgálatauk során pótolhatják a humán erőforráshiányokat. Így többek között beoszthatóak huzamosabb ideje feltöltetlen beosztásokba, vagy misszióban résztvevők hazai pótlására, elláthatnak időszakosan jelentkező speciális feladatokat, vagy katonai szaktudásuk és civil képzettségük, illetve alkalmasságuk figyelembevételével külszolgálati feladatokban vehetnek részt.

Az önkéntes műveleti tartalékos beosztások feltöltése kizárólag a toborzó rendszeren keresztül történik. Szerződésük határozott időre kerül megkötésre 6 hónap próbaidővel. A szerződést az állományilletékes parancsnok köti meg.

ÖMT-nak jelentkezhet minden nagykorú magyarországi lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár a mindenkori (jelentkezőre vonatkozó) szolgálati nyugdíjkorhatár betöltéséig.

A szerződés megkötésének feltétele:

- Egészségi, fizikai alkalmasság, amely megállapításához az alábbi igazolásokat (leleteket) kell beszerezni az alkalmasságvizsgálat megkezdéséig *(a költségek a jelentkezőt terhelik)*.
 - háziorvosi igazolás,
 - tüdőszűrő vizsgálat eredménye *(1 évnél nem régebbi)*,
 - nők esetében citológiai vizsgálat eredménye *(3 hónapnál nem régebbi)*
- feddhetetlenségi igazolás *(beszerzése a jelentkező feladata és a költség őt terheli)*,
- nemzetbiztonsági vizsgálat „kockázatmentes” megállapítása *(egyes nemzetbiztonsági vizsgálatokhoz kötött beosztások esetében – költsége nem terheli a jelentkezőt)*.

A szerződést a személyre vonatkozó szolgálat felső korhatár elérésének napjával az állományilletékes parancsnok megszünteti. A jelenlegi szabályok szerint a szolgálat felső korhatára megegyezik a társadalombiztosítási szabályok szerinti öregségi nyugdíjkorhatárral.

Tényleges szolgálatra történő behívásukra normál (béke) időszakban kiképzésre és felkészítésre, valamint tényleges szolgálatra (beosztásukból adódó alap feladatra, természeti és ipari katasztrófa helyzetek elhárításában való részvételre) illetve személyes vállalásuk alapján külszolgálat teljesítésére, továbbá különleges jogrendben (veszélyhelyzet, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, rendkívüli állapot és váratlan külső fegyveres támadás esetén) az MH HKNYP által kiadott Behívóparanccsal kerülhet sor.

A **korszerű és elmélyült katonai szaktudás** biztosítása érdekében lehetőség nyílik a jelentős katonai előképzettséggel és tapasztalattal rendelkező szolgálati járandóságra jogosultak önkéntes tartalékos állományba vételére is.

Így a továbbiakban az **önkéntes műveleti tartalékosok között megkülönböztetünk foglalkoztatott, vagy munkavállalóként szerződött önkéntes tartalékost, és szolgálati járandóságban részesülő önkéntes tartalékost.**

- **Címzetes önkéntes tartalékos.**

A szerződést minden személyre vonatkoztatva a honvédelemért felelős miniszter köti meg, amely a szerződés függvényében határozott, vagy határozatlan időtartamra érvényes. Elsődleges feladata a személyre szabott szerződésben rögzített formában a Honvédség és a Társadalom kapcsolatának erősítése.

A címzetes önkéntes tartalékos szolgálati jogviszony létesítésére irányuló javaslatot, kérelmet a Honvédség társadalmi kapcsolatokért felelős szervén keresztül a honvédelemért felelős miniszternek címezve kell benyújtani. A Honvédség társadalmi kapcsolatokért felelős szerve a beérkezett javaslatokat, kérelmeket 15 napon belül a megkötendő szerződés tartalmi elemeire vonatkozó javaslatával felterjeszti a honvédelemért felelős miniszternek.

Felkészítésük, továbbképzésük a szerződésben rögzített, egyedi megállapodás alapján történik.

A címzetes önkéntes tartalékos jogviszonyra történő jelentkezés lehetősége határozatlan időre felfüggesztésre került.

- **Az ideiglenes állományjegyzék**

Az MH HKNYP állománytáblájához 2012. január 01-jétől csatolt állományjegyzékbe kerül ideiglenesen felvételre - a címzetes önkéntes tartalékos és az őrzésvédelmi feladatokat ellátó önkéntes védelmi tartalékos kivételével - valamennyi jelentkező. Az ideiglenes állományjegyzékbe történő szerződéskötés célja, a katonai szervezeteknél rendszeresítésre került önkéntes műveleti tartalékos beosztások feltöltésének pontos megtervezése, a beosztások betöltéséhez szükséges vizsgálatok elvégzésének biztosítása **úgy, hogy ezen időszak alatt az önkéntes tartalékos már rendelkezésre álljon, és tényleges szolgálatra behívható legyen.**

I. Az önkéntes tartalékos szerződés megkötésének menete az ideiglenes állományjegyzékben rendszeresített beosztásokra:

1.) Az ÖT beosztásokba az MH HKNYP alárendeltségébe tartozó, megyeszékhelyeken található katonai igazgatási központokon, toborzó és érdekvédelmi központokon, valamint katonai igazgatási és érdekvédelmi irodákon (a továbbiakban együtt: **a katonai igazgatás szervei**) keresztül lehet érdeklődni, regisztrálni és jelentkezni.

- A regisztrálás a jelentkező személyes megjelenésével, valamint a www.hadkiegészítés.hu honlapon elérhető regisztrációs lap kitöltés utáni kinyomtatásával és postai úton a katonai igazgatási szervnek történő megküldésével lehetséges. A regisztrációs lapon a jelentkező **saját kezű aláírása** kell, hogy szerepeljen!
- A **felmentési idejét töltő katona** is regisztrálhat, szerződhet, azonban ez esetben a szerződés hatálybalépése a felmentési idő utolsó napját követő nap.

A regisztrálás a szerződéskötésre vonatkozó érdeklődés kinyilvánítása, amely sem a jelentkező, sem a Honvédség részéről nem jár kötelezettségvállalással.

2.) A jelentkezés időpontjáról és helyéről a jelentkező (a regisztráltak közül kiválasztva) elektronikus levelező rendszeren, telefonon, személyesen, vagy postai kézbesítés útján kerül értesítésre. Azon regisztráltak, akik az értesítésben feltüntetett időpontban nem jelennek meg és előzetesen nem jelezték távolmaradásukat, 30 napon belül ismételt értesíti a katonai igazgatási szerv, de a második értesítés kizárólag tértivevényes postai küldemény formájában történik.

Az értesítésnek mindenképpen tartalmazza a szerződéskötéshez szükséges okmányok megnevezését, és annak lehetőségét, hogy – amennyiben a jelentkező rendelkezik a szerződéskötés feltételeivel – a jelentkezéssel együtt a szerződéskötésre is lehetőség nyílik. Tartalmazza továbbá azt a kitételt, hogy **a Honvédséget nem terheli szerződéskötési kötelezettség** még akkor sem, ha a jelentkező minden feltételnek megfelel.

A jelentkezés a jelentkező lakóhelye vagy – külön kérésére – a tartózkodási helye szerint illetékes katonai igazgatási szervnél történik oly módon, hogy a katonai igazgatási szerv tájékoztatásra alkalmas helyiségében, a befogadóképességének megfelelő számú jelentkező részére csoportos tájékoztatás kerül végrehajtásra, majd a jelentkezés folyamatához olyan ügyfélfogadási feltételek kerülnek biztosításra, melyek lehetővé teszik a személyes kapcsolat kizárólagosságát. A jelentkező tájékoztatásra kerül arról, hogy a jelentkezéssel sem az ügyfél, sem a Honvédség nem kötelezi el magát szerződéskötésre.

A jelentkezéskor – de legkésőbb a szerződéskötést megelőzően – tájékoztatásra kerül a jelentkező arról, hogy:

* a szerződés, a rendelkezésre állási idő alatt mindkét fél részéről indoklás nélkül felbontható². A tényleges szolgálat teljesítése időtartama alatt azonban a szerződés felbontására az önkéntes tartalékosnak nincs lehetősége,

* a tényleges szolgálat időtartama a Behívóparancson szereplő bevonulási időponttal kezdődik (nem a beérkezésének időpontjában), és a tényleges szolgálatból történő elbocsátással zárul,

* előmenetele kizárólag más beosztásba helyezés esetén, vagy betöltött beosztásának magasabb beosztásba történő módosítása esetén (szerződésmódosítással, vagy új szerződéskötéssel) lehetséges, de csak abban az esetben, ha a magasabb rendfokozathoz – jogszabályban – előírt feltételekkel rendelkezik.

A szolgálati járandóságban részesülő ÖT az érdekvédelmi nyilvántartásban a hivatásos katonai szolgálatban elért rendfokozatával szerepel, és az azt megillető jogosultságokkal rendelkezik függetlenül attól, hogy önkéntes tartalékosként alacsonyabb, vagy magasabb rendfokozatra kötött szerződést. Kivételt kizárólag jogszabály állapíthat meg. Az ÖT rendfokozatát köteles és jogosult viselni³. Kivételt képeznek az FBŐ feladatokat ellátó önkéntes védelmi tartalékosok annyiban, hogy FBŐ feladataik ellátása idején formaruhájukon, az FBŐ részére meghatározott jelzéseket viselnek.

3.) A jelentkezést követően, az alkalmasság-vizsgálat eredménye alapján és a feddhetetlenségi igazolás megléte esetén szerződés **köthető az ideiglenes állományjegyzékbe. A szerződéskötés a korábban viselt rendfokozat** lehetőség szerinti (a beosztáshoz jogszabályban meghatározott feltételek megléte esetén, amennyiben a viselt rendfokozathoz rendszeresített üres beosztás rendelkezésre áll az ideiglenes állományjegyzékben) **figyelembevételével, 8 hónap időtartamra határozott idejű szerződésként 6 hónap próbaidő kikötésével** történik. Ennek megkötésével egyidejűleg válik a szerződő **a Magyar Honvédség tartalékos katonájává, mely időponttól a tartalékos az MH rendelkezésére áll, behívható tényleges katonai szolgálatra.**

Ezen időszak alatt a „végleges” beosztásnak való megfelelés ellenőrzésére kerül sor.

Mentesül az alkalmasság-vizsgálat alól az,

* akinek az önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítésére a hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszony megszűnésével egyidejűleg kerül sor,

* aki rendelkezik 1 éven belüli Alkalmasság Vizsgáló Intézetben végrehajtott „alkalmas” vizsgálati eredménnyel,

* aki rendelkezik 1 éven belüli csapatorvosi szűrővizsgálati eredménnyel és sikeres fizikai állapotfelméréssel (erre vonatkozó igazolást a csapatorvos, illetve a fizikai állapotfelmérés jegyzőkönyve alapján a végrehajtásban érintett katonai szervezet parancsnoka ad ki).

² Hjt.61/C. § (2) A felek eltérő megállapodása hiányában az egyoldalú megszüntetés esetében a szerződés a megszüntetésről szóló nyilatkozat kézhezvételét követő három hónap elteltével szűnik meg, mely időszak a felek ettől eltérő megállapodása esetén sem haladhatja meg a nyolc hónapot.

³ Hjt. 230. § (1) A hivatásos állományból nyugállományba helyezett, valamint a szerződéses állományból rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjba helyezett személy (a továbbiakban együtt: a nyugállomány tagja) egyenruháját viselheti, és rendfokozatát a nyugállományra utaló megjelöléssel használhatja. Erre jogosultságát a „Katonai nyugdíjas igazolvány”-nyal igazolja. Egyenruha viselése esetén köteles betartani a katonai magatartási, alaki és viselkedési szabályokat.

A **szolgálati járandóságban részesülő** ÖT a szerződés hatálybalépését követő hónap első napjától a szerződés megszűnése hónapjának utolsó napjáig – egyéb, jogszabályban meghatározott feltételek teljesülése esetén – jogosult a szolgálati járandóságra eső SZJA mérték szerinti fizetési kötelezettség alóli mentesítésre. Az egyéb, jogszabályban meghatározott feltételekről a katonai igazgatási szervek munkatársai egyénileg tájékoztatják a jelentkezőt a szerződéskötés előtt.

A mentesítésre való jogosultság megszerzéséről és annak megszűnéséről az MH HKNYP⁴ értesíti a nyugdíjfolyósító szervet. Az MH HKNYP minden hónap 20. napjáig küldi meg az értesítést a megkötött (megszűnt) szerződésekről a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak (a továbbiakban: NYUFIG). Fentiekből, továbbá a szerződések feldolgozási idejéből adódóan, várhatóan a tárgyhónap 20-át megelőző 3. munkanapig megkötött szerződések esetében a szerződés megkötését követő hónaptól a NYUFIG a **korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény** alapján érvényesíti a mindenkori SZJA mértékének megfelelő szolgálati járandóság csökkentésének felfüggesztését. A tárgyhónap 20-át megelőző 3. munkanapot követően, de még adott hónapban megkötött szerződések esetén a szolgálati járandóságban részesülő legkorábban egy hónappal később, különbözetként jut hozzá elmaradt járandóságához. Bár a fenti törvényi hivatkozás alapján a szolgálati járandóság teljes összegére való jogosultság a szerződés hatálybalépését követő hónap első napjával kezdődik, a valós „levonás alól történő mentesülés” az ügyintézési határidőket is figyelembe véve a szerződés hatálybalépését követően csak mintegy 60-90 nap múlva történik meg. Ez esetben a levonás(ok) a későbbiekben – visszamenőlegesen – kerülnek jóváírásra.

A mentesítésre való jogosultság megszerzéséről a NYUFIG minden érintett írásban tájékoztat.

A regisztráció, jelentkezés, szerződéskötés alapvetően a **lakóhely szerint illetékes katonai igazgatási szervnél** történik, **azonban** az egyedi körülmények figyelembevételével ettől eltérő módon, a **tartózkodási hely szerint illetékes katonai igazgatási szervnél is kezdeményezhető.**

4.) A katonai szervezetek hadi állománytábláiban rendszeresített – betöltetlen – **beosztások feltöltése érdekében az ideiglenes állományjegyzékre kötött szerződés** a próbaidő leteltéig **felülvizsgálatra kerül**, és a „végleges” beosztáshoz jogszabályban előírt követelmények teljesülése esetén a szerződés **véglegesítésre**, vagy – az alkalmassági vizsgálat eredményétől, esetleges nemzetbiztonsági kockázat felmerülésétől és az MH-ban biztosítható beosztástól függően – **felbontásra kerül.**

5.) Amennyiben a tartalékos számára a **viselt rendfokozatának megfelelő beosztás nem biztosítható**, az egyéb szakmai feltételek fennállása esetén, részére felajánlható, hogy **saját kérésére, eltérő rendfokozattal rendszeresített beosztásra kössön szerződést.**

II. Igénybevétel:

1.) Az igénybevétel általános szabályai

A Hjt. 47/A. § (4) bekezdése az önkéntes tartalékosok esetében háromévente hat hónap igénybevételt tesz lehetővé a kiképzésen túl (mely időtartam az érintett

⁴ Hjt. 114/A §. (8) Ha az *önkéntes tartalékos* katona szolgálati járandóságban részesül, a szerződés megkötéséről és megszűnéséről a Honvédség központi személyügyi nyilvántartó szerve értesíti a nyugdíjfolyósító szervet.

beleegyezésével meghosszabbítható). A behívások ütemezése során figyelembevételre kerülnek a Hjt. 47/B. § rendelkezései, mely szerint a tervezett feladatok esetében a behívás időpontja a tényleges szolgálatot megelőzően az érintettel közölni kerül. A tényleges szolgálat időtartama **a fenti kereteken belül a Magyar Honvédség igényeinek megfelelően, a tényleges feladat alapján** kerül meghatározásra. A tényleges szolgálatot töltő önkéntes tartalékos a hivatásos és szerződéses állományra vonatkozó szabályok szerint vezényelhető.

A különleges jogrendben (veszélyhelyzet, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, rendkívüli állapot, váratlan külső fegyveres támadás esete) jogszabály, illetve jogszabály felhatalmazása alapján, az ÖT állomány behívása a normál (béke) időszaktól eltérően kerül szabályozásra.

Az önkéntes tartalékos kérelmére, egészségi, tanulmányi, családi, illetve fontos személyi érdek alapján a tényleges szolgálatteljesítésre történő behívás átütemezhető. A békeidőszakban végrehajtandó, előre megtervezett tényleges szolgálatteljesítésre történő behívás átütemezésére vonatkozó kérelem legfeljebb a behívóparancs közzétételétől számított 8 napon belül írásban nyújtható be az állományilletékes parancsnok részére. **A kérelem benyújtásának a behívóparancs teljesítésére nincs halasztó hatálya.**

Az önkéntes tartalékos kérelméről az állományilletékes parancsnok a kérelem beérkezését követő 8 napon belül dönt. Amennyiben az állományilletékes parancsnok a behívás átütemezését nem engedélyezi, a kérelem elutasításáról értesíti az önkéntes tartalékosot. Az engedély megadása esetén a kiküldött behívó parancs határozatban kerül visszavonásra, melyben egyúttal tájékoztatásra kerül az önkéntes tartalékos a felkészítés vagy tényleges szolgálatteljesítés új időpontjáról.

2.) Az igénybevétel speciális szabályai

• **Önkéntes védelmi tartalékos (foglalkoztatott munkavállaló) vonatkozásában**

Az önkéntes védelmi tartalékos béke idején a HM Ei Zrt. munkavállalójaként FBÖ munkakörben a Honvédség kijelölt objektumainak őrzés-védelmi feladatait látja el. Tényleges szolgálatra – az őrzött objektumoknál katonai őrzés-védelemre történő áttérés esetén – behívható a szerződésben foglalt ór beosztás és feladatok végrehajtására. Amennyiben azt szerződéskötéskor nem zárta ki, az önkéntes védelmi tartalékos – az egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasság megállapítását, valamint a speciális felkészítés végrehajtását követően – részt vehet külföldi műveletekben, missziós feladatokban. A védelmi tartalékosok igénybe vehetők természeti és ipari katasztrófa helyzetek elhárításában való részvételre, azok megelőzésére, illetve következményeik felszámolására.

Azon védelmi tartalékosok esetében, akik korábban nem szereztek katonai szakképzettséget, tapasztalatot, a tényleges szolgálatra történő behívást meg kell, hogy előzze a felkészítés és kiképzés végrehajtása.

• **Önkéntes műveleti tartalékos vonatkozásában**

Az önkéntes műveleti tartalékos tényleges szolgálatra, az igénybevétel általános szabályai alapján, béke időszakban behívható a szerződésben foglalt beosztás és feladatok végrehajtására. Amennyiben azt szerződéskötéskor nem zárta ki, az önkéntes műveleti tartalékos – az egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasság megállapítását, valamint a speciális felkészítés végrehajtását követően – részt vehet külföldi műveletekben, missziós feladatokban. A műveleti tartalékosok igénybe vehetők természeti és ipari katasztrófa

helyzetek elhárításában való részvételre, azok megelőzésére, illetve következményeik felszámolására.

Azon műveleti tartalékosok esetében, akik korábban nem szereztek katonai szakkézettséget, tapasztalatot, a tényleges szolgálatra történő behívást meg kell, hogy előzze a felkészítés és kiképzés végrehajtása.

- **Szolgálati járandóságban részesülő műveleti tartalékos vonatkozásában**

A szolgálati járandóságban részesülő önkéntes műveleti tartalékos, tekintettel katonai szakkézettségére, tapasztalataira, tényleges szolgálatra a szerződéskötést követően azonnal behívható a szerződésben foglalt beosztás és feladatok végrehajtására. Tényleges szolgálata során vezényelhető. Ennek megfelelően igénybe vehető a békehiányok pótlására, a missziós feladatok végrehajtók helyettesítésére, speciális szakismeretet igénylő feladatok végrehajtására, honvédelmi és katonai ismeretek oktatására, az egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasság megállapítását, valamint a speciális felkészítés végrehajtását követően külföldi műveletekben, missziós feladatokban történő alkalmazásra. Tényleges szolgálatát az igénybevétel általános szabályai figyelembe vételével, évente akár 60 nap időtartamban, az év további részében rendelkezésre állásban, vele egyeztetve, a Honvédség igényei szerinti időszakban és időtartamban teljesíti.

III. Felkészítésre, kiképzésre vonatkozó szabályok:

A felkészítés és kiképzés általános szabályai:

A kiképzés időtartama (első alkalommal legfeljebb 25 nap, ezt követően a szerződésben foglalt időtartamig évente legfeljebb 15 nap) a fentiekben meghatározott tényleges szolgálatteljesítési időbe nem számít be. A kiképzés első éve az az év, melyben a tartalékos első alkalommal kerül behívásra kiképzésre.

- **Önkéntes műveleti és védelmi tartalékos vonatkozásában**

Az önkéntes tartalékos katonai beosztásra való felkészítéssel és kiképzéssel kapcsolatos követelményeket a HVKF határozza meg. Az önkéntes tartalékos beosztás előtti felkészítésre, kiképzésre történő igénybevételét az alakulat éves kiképzési programja alapján az állományilletékes parancsnok tervezi meg.

Az önkéntes tartalékos katonai beosztásra történő felkészítésére és az éves kiképzésére előírt időtartamot az állományilletékes katonai szervezetnél, lehetőség szerint összefüggően kell teljesíteni. A kiképzési programok a korábban megszerzett katonai ismeretek figyelembe vételével kerülnek kialakításra, azok alapján a kiképzés időtartama csökkenthető (például korábban hivatásos, szerződéses szolgálatot teljesítettek).

- **Szolgálati járandóságban részesülő önkéntes tartalékos vonatkozásában**

A szolgálati járandóságban részesülő önkéntes műveleti és önkéntes védelmi tartalékosok tekintettel korábbi katonai szolgálatukra, tényleges szolgálatra a szerződés megkötését követően azonnal behívhatók, alapkiképzésen nem kell, hogy részt vegyenek. Rövid szintentartó felkészítésük, kiképzésük külön terv alapján kerül végrehajtásra.

- **Címzetes önkéntes tartalékos vonatkozásában**

A címzetes önkéntes tartalékosok felkészítése, továbbképzése a szerződésben rögzített, egyedi megállapodás alapján történik.

IV. Személyi járandóság:

- Általános szabályok az önkéntes műveleti és védelmi tartalékos vonatkozásában

Az önkéntes műveleti és védelmi tartalékos katonák illetménye a Hjt. 114/A. § alapján a szerződéses katonákra vonatkozó szabályok szerint kerül megállapításra és folyósításra az alábbiak szerint:

Az önkéntes műveleti és védelmi tartalékos katona a tényleges szolgálatteljesítés idejére a viselt önkéntes tartalékos rendfokozatának megfelelő honvédelmi pótlékra, az állománytábla szerinti beosztásához tartozó kategóriának megfelelő beosztási illetményre, valamint – iskolai végzettségétől és a szolgálatteljesítési helyétől függően – illetménykiegészítésre, laktanyai elhelyezésre, térítésmentes ételmezési ellátásra és a szolgálatteljesítésének ideje alatt a szolgálatteljesítéssel összefüggő helyközi utazási költségeinek a megtérítésére jogosult.

Ezen felül az **önkéntes védelmi tartalékos** katona egyszeri alkalommal az illetményalap 45%-ában megállapított **szerződéskötési díjra**, az **önkéntes műveleti tartalékos** katona pedig évente – a mindenkori minimálbér 50 százalékának megfelelő összegű – **rendelkezésre állási díjra** jogosult.

Az önkéntes műveleti és védelmi tartalékos katona illetményéről és díjáról lemondhat. Ebben az esetben a tényleges szolgálatteljesítési idő alatt térítésmentes étkezési ellátásra, laktanyai elhelyezésre, valamint utazási költségtérítésre jogosult.

- **Szolgálati járandóságban részesülő önkéntes tartalékos vonatkozásában**

A szerződés hatálybalépését követő hónap első napjától a szerződés megszűnése hónapjának utolsó napjáig – egyéb, jogszabályban meghatározott feltételek teljesülése esetén – jogosult a szolgálati járandóságra eső SZJA mérték szerinti fizetési kötelezettség alóli mentesítésre.

A szolgálati járandóságban részesülő ÖT a 60 napot meg nem haladó, belföldi igénybevétele során térítésmentes étkezési ellátásra, laktanyai elhelyezésre, valamint utazási költségtérítésre jogosult.

A tényleges szolgálatteljesítés 61. napjától a szolgálati járandóság összege havonta kiegészítésre kerül a besorolás szerinti illetmény mértékéig (amennyiben az ÖT szolgálatra kötött szerződés szerinti illetménye alacsonyabb összegű, mint a szolgálati járandósága, SZJA fizetési kötelezettség alóli mentesítésen túl, a kiegészítés összege **0 Ft**). **A szolgálati járandóságban részesülő ÖT egyéb díjazásra (szerződéskötési/rendelkezésre állási díj) nem jogosult.**

- **Címzetes önkéntes tartalékos vonatkozásában**

A címzetes önkéntes tartalékos tevékenységéért illetményre és díjazásra nem jogosult.

V. Jogsabályi háttér alapjai:

Az ÖT katonai szolgálatra jelentkező az e szolgálati formára vonatkozó jogi szabályozást a **honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről** szóló **2011. évi CXIII. törvényben**, a **Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról** szóló **2001. évi XCV. Törvényben**, a **társadalombiztosítási nyugellátásról** szóló **1997. évi LXXXI. Törvényben**, valamint a **korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról** szóló **2011. évi CLXVII. törvényben** találhatja meg.

A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

- a) 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,
- b) 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- c) 1953-ban született, a betöltött 63. életév,
- d) 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- e) 1955-ben született, a betöltött 64. életév,
- f) 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- g) 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.